

Kontrolne liste

Kako planirati i organizovati održive događaje u Srbiji

BEZ OTPADA

BEZ PLASTIKE

BEZ PAPIRA

SADRŽAJ

Pre nego što počnete	3
Da li je sastanak "licem u lice" neophodan?	3
Može li događaj biti (više) održiv?	3
Izbor mesta održavanja događaja	3
Lokacija događaja	3
Standardizacija i sertifikacija	4
Način i vidovi prevoza	4
Tokom događaja/na mestu održavanja događaja	5
Energija i voda	5
Otpad	5
Nulta tolerancija na otpad	6
Bio-otpad	6
Otpadne vode	7
Papir	7
Planiranje i upravljanje hranom	8
Više od događaja	8
Promocija	8
Komunikacija	9
Nabavka	9
Događaji velikog obima	10

PRE NEGO ŠTO POČNETE

DA LI JE SASTANAK "LICEM U LICE" NEOPHODAN?

Korak a - VIRTUALIZUJTE DOGAĐAJ

Da li vaš događaj zahteva fizičku prisutnost, tj. sastanak učesnika/ca „licem u lice“?

Da li deo događaja, kao i priprema događaja mogu biti organizovani virtuelno (konferencijski pozivi, vebinari, virtuelno uključivanje govornika, itd.)?

Koliko učesnika/ca mora da bude fizički prisutno?

MOŽE LI DOGAĐAJ BITI (VIŠE) ODRŽIV?

Korak b - RAZMIŠLJAJTE O ODRŽIVOSTI PRI ORGANIZACIJI

Doneta je odluka da se organizuje održiv događaj

Ustanovljeni su minimalni kriterijumi za događaj

Obezbeđene su promocija, edukacija i podizanje svesti o ciljevima održivosti

IZBOR MESTA ODRŽAVANJA DOGAĐAJA

LOKACIJA DOGAĐAJA

CENTRALIZUJTE - Izbor lokacije i mesta održavanja događaja

Izabrana lokacija je centralno pozicionirana za većinu učesnika/ca

Iz drugih gradova lako se može doći do mesta održavanja događaja korišćenjem javnog prevoza (vozovi/autobusi)

Do mesta održavanja je moguće doći korišćenjem alternativnih vidova prevoza (biciklom, pešačenjem...)

Postoji osiguran parking za bicikle, električne skutere i slična prevozna sredstva

Na mestu održavanja postoje punjači za električna/hibridna vozila

Većina učesnika/ca može doći do mesta održavanja direktnim letom

Konferencijske sale su u prizemlju, tako da se izbegava korišćenje liftova

STANDARDIZACIJA I SERTIFIKACIJA

STANDARDIZUJTE DOGAĐAJ - Protokoli i procedure na mestu održavanja ili tokom organizacije događaja

Standard za održivost događaja ISO 20121

Standard za menadžment životne sredine (ISO 14001 ili EMAS)

Sertifikat „Zeleni ključ“

Interne održive/ekološki povoljne politike i protokoli

NAČIN I VIDOVI PREVOZA

Dodatni kriterijumi - PREVOZ

Može se organizovati grupni prevoz do/od mesta održavanja za učesnike/ce

Delegati su podstaknuti da koriste alternativne vidove prevoza

Intenzivno je promovisan i podstican princip deljenja prevoza i zajedničkog prevoza

Podržavaju/subvencionišu se alternativni vidovi prevoza

TOKOM DOGAĐAJA/NA MESTU ODRŽAVANJA DOGAĐAJA

ENERGIJA I VODA

ŠTEDITE RESURSE - Štednja vode i energije

Zgrada gde se održava događaj pripada energetsom razredu B, A ili A+ (prema energetsom pasošu)

Uvedene su mere uštede osvetljenja (LED i štedljive sijalice, senzori, tajmeri...)

Ne mestu održavanja postoji dnevno svetlo u konferencijskim salama i drugim prostorijama

Koriste se uređaji i oprema koji štede energiju

Za grejanje/hlađenje se koristi CO2 neutralno ili „čisto“ gorivo

Koriste se obnovljivi izvori za proizvodnju energije

Na lokaciji postoje znaci i poruke koje ukazuju na mere za štednju resursa

Temperatura na mestu održavanja se lako reguliše (temperatura se održava između 20-22 °C)

OTPAD

DOGAĐAJ BEZ OTPADA

Upravljanje otpadom i praktična primena principa 4 R (en - refuse, reduce, reuse, recycle - biraj, smanji, upotrebi ponovo i recikliraj)

Na mestu održavanja postoji protokol za upravljanje otpadom

Ne kupuju se niti se koriste potencijalno zagađujući proizvodi ili oni koji postaju otpad

Smanjeno je pakovanje, promotivni materijali i reklamiranje

Na mestu održavanja je smanjeno generisanje i uspostavljeno razvrstavanje otpada

Na događaju nema korišćenja proizvoda za jednokratnu upotrebu (plastične flaše, pribor, tanjiri, čaše...)

Na mestu održavanja postoje jasno označene kante ili kontejneri za razvrstavanje otpada

Stimuliše se upotreba proizvoda koji mogu da se kompostiraju i razgrađuju

Planiranje događaja uključuje pažljivo planiranje kojim se smanjuje otpad

Broj štampanih materijala na događaju je smanjen

NULTA TOLERANCIJA NA OTPAD

Dodatni kriterijumi - NULTA TOLERANCIJA NA OTPAD

Primenjena je filozofija/politika nulte tolerancije na otpad

Postoji praksa kompostiranja na mestu događaja

BIO-OTPAD

Dodatni kriterijumi - BIO-OTPAD

Postoji ugovor sa lokalnom organizacijom oko prikupljanja viškova hrane

Na mestu događaja postoji praksa kompostiranja

Učesnici/ce su upoznati (i dodatno edukovani) o otpadu od hrane

OTPADNE VODE

Dodatni kriterijumi - OTPADNE VODE

Na mestu održavanja postoji tretman otpadnih voda

Koriste se kišnica i tehnička voda (na primer, za ispiranje toaleta)

PAPIR

NE KORISTITE PAPIR - Smanjite/odbijte korišćenje papira ili ponovo upotrebite papir u svim fazama organizacije događaja

Registracija učesnika/ca događaja obavlja se elektronskim putem

Pozivi i program događaja, kao i druge logističke informacije šalju se elektronskim putem

Promotivni materijal (brošure, lifleti, poster...) su dostupni online

Učesnici/ce i delegati su podstaknuti da izbegavaju štampanje materijala, informacija vezanih za događaj i/ili elektronskih karata

Potvrda učešća obavlja se elektronskim putem (imejl, web stranica...)

Sva obaveštenja i informacije (program događaja, uputstva) na lokaciji su digitalizovane

Registracija učesnika/ca i delegata na lokaciji je digitalizovana

Nema podela niti distribucije brošura, lifleta i postera tokom događaja

Izbegava se korišćenje papirne galanterije ili ukrasa na lokaciji

Povratne informacije, naredni koraci ili materijali se šalju učesnicima/cama u elektronskoj formi (imejl, web stranica...)

Koriste se tzv. bele ili pametne table umesto papirnih flipčart tabli

Omogućen je izbor jela i pića upotrebom tableta u kafu/restoranu

PLANIRANJE I UPRAVLJANJE HRANOM

MUDRO PLANIRAJTE IZBOR HRANE - Izbegavajte viškove i prehrambeni otpad

Obroci su pažljivo isplanirani (u skladu sa potvrđenim brojem učesnika/ca i njihovim preferencijama)

Hrana se služi u malim porcijama i na bazi „švedskog“ stola

Značajno su smanjene količine mesa i ribe

U ponudi su vegetarijanske i veganske opcije obroka

Služi se voda iz česme

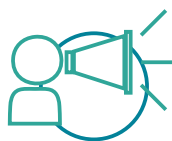
Hrana se sastoji od povrća, voća i zdravih namirnica

Hrana koja se služi potiče od lokalnih i malih proizvođača

Kafa se služi samo u bokalima ili dozatorima

Piće se služi isključivo u staklenoj ambalaži

VIŠE OD DOGAĐAJA

PROMOCIJA

PROMOVIŠITE ODRŽIVO - Marketing, reklamiranje i promocija

Izbegnuta je nabavka nepotrebnog promotivnog materijala

Promotivne aktivnosti i materijali su mudro i pažljivo isplanirani i razvijeni

Promotivni proizvodi ispunjavaju kriterijume održivosti (korisni su, mogu se ponovo koristiti, biorazgradivi su)

Promotivne aktivnosti i materijali šalju jasnu poruku o ciljevima održivosti

Promotivne aktivnosti jasno ukazuju na svrhu događaja

Promotivni materijal je osmišljen na način da se može ponovo koristiti na sledećim događajima

KOMUNIKACIJA

KOMUNICIRAJTE MUDRO - Informisana komunikacija

Delegati i učesnici/ce su, u ranoj fazi, informisani o održivim ciljevima događaja i motivisani su da ih aktivno podrže

Ciljevi održivosti su jasno iskomunicirani sa zainteresovanim grupama i nabavljačima

Koriste se društveni mediji za podizanje svesti o pitanjima održivosti

Osmišljen je i predstavljen logo održivog događaja i/ili zeleni simboli

Izbegava se tzv. „greenwashing“¹

Delegati razumeju koje su promene izvršene i proaktivno učestvuju u njima

Razvijen je trening za osoblje i pohađali su ga svi kojima je to bilo potrebno

Razvijene su i distribuirane kratke, jednostavne i jasne poruke

Dostignuća i efekti događaja su iskomunicirani sa učesnicima i javnošću

NABAVKA

Dodatni kriterijumi - PRAKSE U NABAVKAMA

Primenjuju se zeleni kriterijumi u procesima nabavke roba ili usluga

¹ Greenwashing je praksa korišćenja potencijalno obmanjujućih informacija za predstavljanje proizvoda, događaja ili proizvoda kao ekološki odgovornijeg nego što zaista jeste

Primenjuju se društveno odgovorni kriterijumi u procesima nabavki roba ili usluga (lokalni proizvođači, socijalna preduzeća)

Korišćenje sredstava i usluga čišćenja (proizvodi sa EU ili srpskim Eko znakom)

Upotreba papirnih proizvoda izrađenih iz šuma sa kojima se upravlja na održiv način tj. koji poseduju FSC sertifikat

DOGAĐAJI VELIKOG OBIMA

DOGAĐAJI VELIKOG OBIMA - Dodatni kriterijumi

Izrađen je plan komunikacije koji uključuje strategije i aktivnosti koje doprinose ciljevima održivosti

Plan upravljanja otpadom je izrađen sa posebnom pažnjom

Uvedene su mere kojima se smanjuje generisanje otpada na događaju

Izračunate su potencijalne emisije CO₂ i izabrane opcije i vidovi prevoza koji proizvode najmanji mogući ugljeni otisak

Prednost je data prostorima koji su na otvorenom ili gde ima dnevnog svetla

Na mestu događaja se koriste alternativni vidovi prevoza

Učesnici/ce su motivisani ili podstaknuti da recikliraju i odvajaju otpad

Događaj je iskorišćen u svrhu edukacije i podizanja svesti o održivosti

Osmišljena je i sprovedena promotivna kampanja velikog obima